

1623

Instructio Legato Sac: Reg. M^{te} ad ordines ac status
Terrarum Prussiae ac Livoniae pro Comitibus Particularibus
die 17. Mensis Januarij, proxime venturi celebrandis de
Dat: Varsoviae die 3. Mensis Decemb. 1623.

¶ Cui in proxime prateritis Comitibus certi Commissarii, tam ex Regno, quam
Magno Ducatu Lithuaniae ad tractandas pacis cum Principe Suedermaniae conditio-
nes designati erant: tamen sacra Regia Ma^{tas}. Poloniae nr clementissimus
ordinesq; Regni, vix ulla eius commissionis fructum sperando, hostisq; pateris
artibus instructam imbutamq; temeritatem spectatam habendo, in illis ydem
comitibus publica lege sanxerunt, ut si Commissarij rebus infectis ex Livonia
decederet hostisq; agnas et honestas pacis, conditiones aspernaretur vel ali-
quod graue periculum a Turcarum Imperatore Reipublica impenderet,
comitia trium hebdomadarum sine solennitatibus de iure consuetis, indici
a Sacra Regia Ma^{te}. possent: Verum sacra R. Ma^{tas} sicut semper extra,
ordinaria comitia cuitabat, et nunc ab his Comitibus, et ob summan anno-
Caritatem, et ob pestem passim grassantem, libenter abstinuisset, ni ea
ipsa necessitas, grauissimaz Reipublica pericula a S. R. Ma^{te} extor-
sissent. Itaq; expectabat S. Regia Ma^{tas} euentum Commissionis tam-
cuius, quae ad Rozaccos in officio continendos, quam quae ad pacis Condi-
tiones cum Gustavo agitandas ex superioribus Comitibus designata
erat. Verum utriusq; par prope exitus. Nam illa ob Tartarorum incur-
siones, haec ob pestem in Livonia grassantem dissoluta. Et licet iussu
Sac: Reg. M^{te} Commissarij Regni in Livoniam redeant, unig; cum
Commissarijs Mag. Duc. Lithuaniae huic Commissioni maxum adiuuere,
uelint, tamen parua spes subest, eodem aequas pacis conditiones acceptatu-
rum: ut potè qui non tam facile ea sit. dimissurus, quae cladibus patris
insius sunt nobilitata, et quae ipse difficili Reipublica tempore grau-
dulenter occupauit. Cuius rei arguments sunt apparatus Bellici, quos
terra, mariq; uti ad Sac. Reg. Ma^{tem} certis rumoribus defertur, facit.
Atq; eam ob causam S. R. Ma^{tas} tutius ee rata ad ordines Regni ea de-
re referre, et comitia non expectato commissionis euentu inherendo

Constitutioni præteritorum Comitiorum indicere, quam ob dubiam, et incertam pacis tractationem tempus extrahere. Cuius ad expirationem Induciarum non multum iam superest. Si enim exitum Commissionis Sac. Reg. M^{tas}. expectasset, is verò non ex sententia, cecidisset hosti iam armato, et oⁱ bellico apparatu instructo, in visceribusq; propriè Reipub. Særenti, et reliquam Livonia, et adiacentes Regno Provincia, omni præsidio nudata patuisset. Quamobrem anticipandam potius censuit S. R. M^{tas} indictione Comitiorum induciarum expirationem, ut in oem siue belli siue pacis casum, Respublica maturè sibi prospiciat, hostemq; potius pueniat, quam ab illa præventa, graue detrimentum capiat. Quoniam uero sine, et fid. Vræ in ipso periculo ipsaq; belli sede versantur, ipsiq; omnis belli fortuna prius cæteris est subeunda; id solum belli Livonici periculum sine, et fid. Vræ Sac. Reg. M^{tas} in præsentia proponit: Benignè hortari et requirendo, ut eius cum salute, et dignitate gerendi Reipubl: talem incant rationem, qualem cum periculi magnitudine debita erga patriam caritas ab ipsis efflagitat. De pace magis optandum, quam sperandum. Cuius si qua sese æquis & honestis conditionibus ex hac Commissione occasio dabit, eam Sac. Reg. M^{tas} libenter amplectetur. Verum, palam iam sic hostis ostendit, quid cogitet, et quid moliat, cum classe armata, sub Ciuitatem Gedanensem, hostiliter ad nauigando, Portum occupando, naues intercipiendo, minaces lras ad Senatam, Gedanensem scribendo, cum hostibus Regi consilia Belli gerendi communicando, malefidos uicinos in societatem belli sollicitando. Quæ ut sine, et fid. Vræ seriò expendant, proq; magnitudine periculi consilium inter se agitent, ac ea quæ ad incolumitatem huius Provincia periculi impendentis auersionem, belliq; è re, et dignitate Reipublicæ Vræ, ueræ gerendi rationem pertinebunt, diligenter tractent, S. R. M^{tas} Dn^s. nr. Clementissimus benignè hortatur & requiritur.

Ad mandatum S. R. M.
proprium.